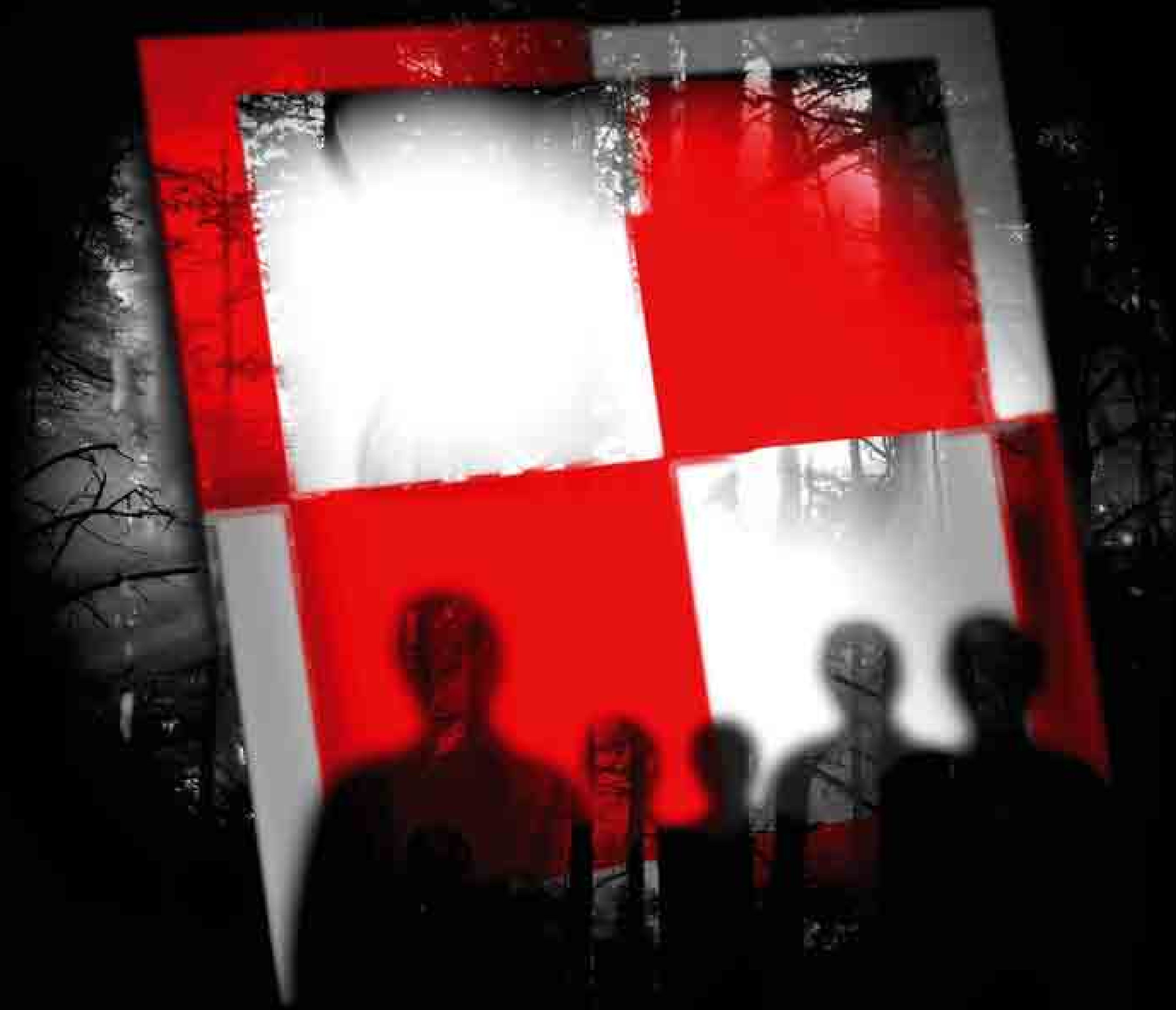

TRUTH AND MEMORY

Smoleńsk CRASH

TRUTH AND MEMORY

Smoleńsk CRASH

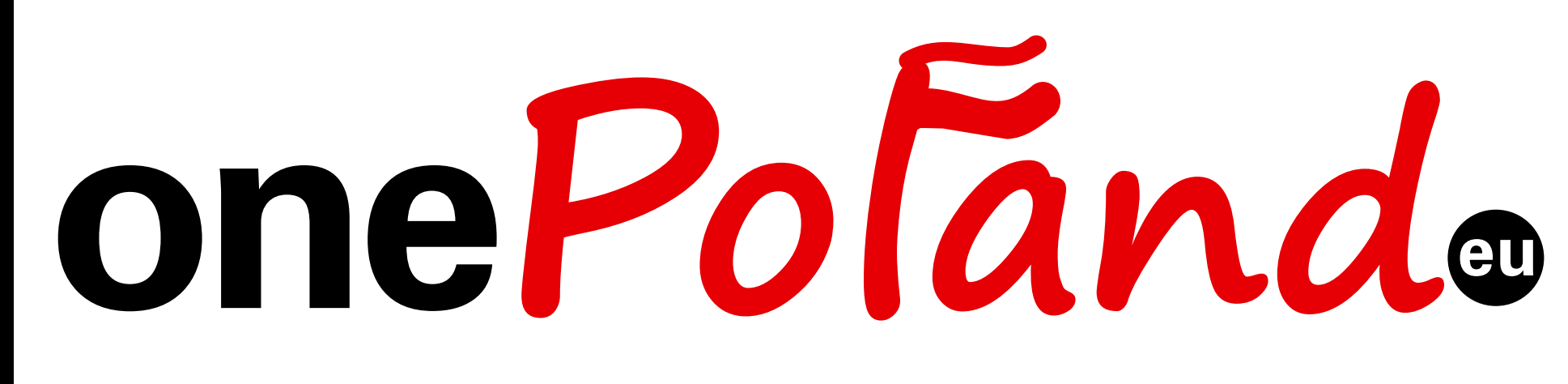
10 kwietnia 2010 roku Polskę dotknęła najstraszliwsza tragedia od czasów II wojny światowej. W katastrofie lotniczej w Rosji zginęli Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej profesor Lech Kaczyński, Pierwsza Dama Maria Kaczyńska oraz najwyżsi przedstawiciele instytucji państwowych, w tym całe dowództwo polskiej armii. Ta wystawa jest hołdem oddanym wspaniałym Polakom, którzy stracili życie, lecąc na uroczystości mające upamiętnić 70. rocznicę ludobójstwa dokonanego przez Rosję Sowiecką na obywatelach RP w 1940 roku, których masowe mogiły znajdują się w Katyniu koło Smoleńska. Jest również głosem domagającym się rzetelnego międzynarodowego śledztwa w sprawie przyczyn tej katastrofy lotniczej. Jest podzielanym przez setki tysięcy Polaków sprzeciwem wobec oddania wszystkich najważniejszych dowodów w ręce rosyjskiego wymiaru sprawiedliwości, negatywnie ocenianego przez organizacje międzynarodowe zajmujące się sprawiedliwością i prawami człowieka.

On April 10, 2010 Poland was affected by the most devastating tragedy since World War II. President of the Republic of Poland, Prof. Lech Kaczyński, First Lady Maria Kaczyńska and the highest officials from Polish state institutions, as well as the entire command of the Polish Army – all died in an aircraft catastrophe in Russia. This exhibition is a tribute to those eminent Poles who lost their lives flying with President Lech Kaczyński to participate in the ceremony commemorating the 70th anniversary of genocide committed by Soviet Russia on Polish citizens in 1940. Their mass graves are located in Katyń near Smoleńsk. This exhibition is also a voice calling for a thorough international investigation into the causes of this catastrophe. It is an expression of opposition – shared by hundreds of thousands of Poles – to leaving all the most important pieces of evidence in the hands of the Russian justice system, which is judged critically by all international organizations and institutions dealing with justice and human rights.

The Smolensk crash victims list

1. Joanna Agacka-Indecka – President of the Polish Bar Council,
2. Ewa Bąkowska – Representative of the Katyn Families,
3. Lt. Gen. Andrzej Błasik – Commander of the Air Force of the Republic of Poland,
4. Krystyna Bochenek – Vice President of the Polish Senate from the Civic Platform Party (PO),
5. Anna Maria Borowska – Representative of the Katyn Families,
6. Bartosz Borowski – Representative of the Katyn Families,
7. Maj. Gen. Tadeusz Buk – Commander of the Ground Forces of the Republic of Poland,
8. Brig. Gen. Archbishop Miron Chodakowski – Orthodox Ordinary of the Polish Army,
9. Czesław Cywiński – President of the World Association of Home Army Soldiers,
10. Leszek Deptuła – Member of the Polish Parliament from the Polish People’s Party (PSL), former Marshal of the Podkarpackie Region,
11. Lt. Col. Zbigniew Dębski – Member of the Chapter of the Military Order of Virtuti Militari,
12. Grzegorz Dolniak – Member of the Polish Parliament (PO), Deputy Leader of PO Members of Parliament,
13. Katarzyna Doraczyńska – Official of the Chancellery of the President of the Republic of Poland,
14. Edward Duchnowski – Secretary General of the Union of Sybiraks,
15. Aleksander Fedorowicz – Sworn translator,
16. Janina Felcińska – Member of the Senate from the Low and Justice Party (PiS),
17. Lt. Col. Jarosław Florczak – Government Protection Bureau officer,
18. Senior standard-bearer Artur Francuz – Government Protection Bureau officer,
19. Gen. Franciszek Gągor – Chief of the General Staff of the Polish Armed Forces,
20. Grażyna Gęsicka – Member of the Polish Parliament (PiS), Leader of PiS Members of Parliament, former Minister of Regional Development,
21. Brig. Gen. Kazimierz Gilariski – Commander of the Warsaw Garrison,
22. Przemysław Gosiewski – Member of the Polish Parliament (PiS), Vice President of PiS, former Deputy Prime Minister,
23. Rev Canon Bronisław Gostomski – personal Roman Catholic Chaplain to President Kaczorowski, Reverend of St Andrew Bobola Polish Church in London,
24. Maj. Robert Grzywna – Crew member, co-pilot,
25. Mariusz Handzlik – Undersecretary of State in the Chancellery of the President of the Republic of Poland,
26. Rev. Prelate Roman Indrzejczyk – personal Roman Catholic Chaplain to President Kaczyński,
27. 1st Lt. Paweł Janeczek – Government Protection Bureau officer,
28. Dariusz Jankowski – Official of the Chancellery of the President of the Republic of Poland,
29. Natalia Januszko – Crew member,
30. Izabela Jaruga-Nowacka – Member of the Polish Parliament from the Labour Union party (UP), former Deputy Prime Minister,
31. Fr. Józef Joniec – Roman Catholic priest, Piarist, President of the Parafiada Association,
32. Ryszard Kaczorowski – Former President of the Republic of Poland in Exile,
33. **Lech Kaczyński - President of Poland**
34. **Maria Kaczyńska - First Lady of Poland**
35. Sebastian Karpiniuk – Member of the Polish Parliament (PO),
36. VAdmn Andrzej Karweta – Commander in Chef of the Polish Navy,
37. Mariusz Kazana – Director of Diplomatic Protocol at the Ministry of Foreign Affairs,
38. Janusz Kochanowski – Commissioner for Civil Rights Protection,
39. Stanisław Komorowski – Undersecretary of State in the Ministry of National Defense,
40. Standard-bearer Paweł Krajewski – Government Protection Bureau officer,
41. Andrzej Kremer – Undersecretary of State in the Ministry of Foreign Affairs,
42. Rev. Chancellor Zdzisław Król – Roman Catholic priest, former Chaplain of the Warsaw Katyn Family,
43. Janusz Krupski – Head of the Office for Combatants and Victims of Repression,
44. Janusz Kurtyka – President of the Institute of National Remembrance,
45. Rev. Canon Andrzej Kwaśnik – Roman Catholic Chaplain of the Katyn Families,
46. Lt Gen Bronisław Kwiatkowski – Commander of the Polish Armed Forces Operational Command,
47. Wojciech Lubiński – Personal physician of President Lech Kaczyński,
48. Tadeusz Lutoborski – Representative of the Katyn Families,
49. Barbara Maciejczyk – Crew member,

50. Barbara Mamińska – Office Director of the Chancellery of the President of the Republic of Poland,
51. Zenona Mamontowicz-Łojek – President of the Polish Katyn Foundation,
52. Stefan Melak – Head of the Katyn Committee,
53. Tomasz Merta – Undersecretary of State in the Ministry of Culture and National Heritage,
54. Andrzej Michalak – Crew member,
55. Cpt. Dariusz Michałowski – Government Protection Bureau officer,
56. Stanisław Mikke – Deputy Head the Council for the Protection of the Remembrance of Combat and Martyrdom,
57. Justyna Moniuszko – Crew member,
58. Brig. Gen. Stanisław Nałęcz-Komornicki – Chancellor of the Chapter of the Order of Virtuti Militari,
59. Aleksandra Natalli-Świat – Member of the Polish Parliament (PiS), Chair of the Parliamentary Committee on Public Finance, Vice President of PiS,
60. Janina Natusiewicz-Mirer – Social activist,
61. 2nd Lt. Piotr Nosek – Government Protection Bureau officer,
62. Piotr Nurowski – President of the Polish Olympic Committee,
63. Bronisława Orawiec-Löffler – Representative of the Katyn Families,
64. Rev Lt Col Jan Osinski – Roman Catholic priest in the Military Ordinariate of Poland,
65. Rev Col Bishop Adam Pilch – acting Evangelic Church Chef Chaplain of Polish Army,
66. Katarzyna Piskorska – Representative of the Katyn Families,
67. Maciej Płazyński – Member of the Polish Parliament (independent), former President of Polish Parliament, President of the Association «Polish Community»,
68. Rev. Bishop. Mjr.Gen. Tadeusz Płoski – Roman Catholic Field Bishop of the Polish Armed Forces,
69. Junior Standard-bearer Agnieszka Pogródka-Węclawek – Government Protection Bureau officer,
70. Maj. Gen. Włodzimierz Potasiński – Commander in Chef of the Polish Special Forces,
71. Maj. Arkadiusz Protasiuk – Commander of the crew,
72. Andrzej Przewoźnik – Secretary General of Council for the Protection of the Remembrance of Combat and Martyrdom,
73. Krzysztof Putra – Vice President of the Polish Parliament (PiS),
74. Rev Prof. Prelate Ryszard Rumianek – Roman Catholic priest, Rector Cardinal Stefan Wyszyński University in Warsaw,
75. Arkadiusz Rybicki – Member of the Polish Parliament (PO),
76. Andrzej Sariusz-Skapski – President of the Federation of Katyn Families,
77. Wojciech Seweryn – Sculptor,
78. Sławomir Skrzypek – President of the National Bank of Poland,
79. Leszek Solski – Representative of the Katyn Families,
80. Władysław Stasiak – Head of the Chancellery of the President of the Republic of Poland, former Minister of the Interior and Administration,
81. Standard-bearer Jacek Surówka – Government Protection Bureau officer,
82. Aleksander Szczygło – Chief of the National Security Bureau, former Minister of National Defence
83. Jerzy Szmajdziński – Vice President of the Polish Parliament, Vice President of the Democratic Left Alliance (SLD) and its candidate in the forthcoming presidential elections, former Minister of National Defense,
84. Jolanta Szymanek-Deresz – Member of the Polish Parliament(SLD), former Head of the Chancellery of the President of the Republic of Poland,
85. Izabela Tomaszewska – Head of the Diplomatic Protocol in the Chancellery of the President of the Republic of Poland,
86. Standard-bearer Marek Uleryk – Government Protection Bureau officer,
87. Anna Walentynowicz – Legendary co-founder of the Solidarity Trade Union, Knight of the Order of the White Eagle,
88. Teresa Walewska-Przyjałkowska – Vice President of the Golgotha of the East Foundation,
89. Zbigniew Wassermann – Member of the Polish Parliament (PiS), former Minister for Intelligence Coordination,
90. Wiesław Woda – Member of the Polish Parliament (PSL), former Governor of the Tarnowskie Region
91. Edward Wojtas – Member of the Polish Parliament (PSL), former Marshal of the Lubelskie Region,
92. Paweł Wypych – Secretary of State at the Chancellery of the President of the Republic of Poland, former President of the Social Insurance Institution,
93. Stanisław Zajac – Member of the Senate (PiS), former Vice President of the Polish Parliament,
94. Janusz Zakrzeński – Actor,
95. Lt Artur Ziętek – Crew member,
96. Gabriela Zych – Representative of the Katyn Families.

THE EUROPEAN CITIZENS' INITIATIVE

We need one million signatures for the European Commission.

So far we have over 400 thousands.

**Please support us by signing the form at
www.onepoland.eu**

A petition was lodged with the Petitions committee in the European Parliament.

Please support our cause by signing the petition and sending it to

**European Parliament
Petitions Committee,
The Secretariat,
Rue Wiertz, 1047 Brussels**

Wysłuchanie publiczne: *Śledztwo w sprawie katastrofy w Smoleńsku 10.04.2010: Problem dla instytucji UE?*

Parlament Europejski, 7 grudnia 2010 r.

Wypowiedziane wówczas wezwanie rodzin ofiar o solidarność europejską i podjęcie działań przez instytucje Unii Europejskiej, wciąż nie spotkało się z adekwatną reakcją najwyższych przedstawicieli Unii...

Public Hearing: *The Investigation of the Smolensk Plane Crash 10.04.2010 - A Matter for EU Institutions?*

European Parliament, 7 December 2010

The appeal of the victims' families for European solidarity and action of the European Union institutions has still not been met with an adequate response from the highest representatives of the EU...

„Rodziny ofiar potrzebują pomocy ze strony społeczeństwa europejskiego i instytucji europejskich.”

prof. Ryszard Legutko MEP, wiceprzewodniczący frakcji EKR

“The families of the victims need help from European society and European institutions.”

Prof. Ryszard Legutko MEP, Vice-President of the ECR Group

„Dziś Polska, jako członek Unii Europejskiej, powinna spotkać się z solidarnością pozostałych państw i uzyskać odpowiednie wsparcie. Jediną nadzieją na rzetelne wyjaśnienie tej straszliwej katastrofy jest powołanie międzynarodowej komisji, która w sposób niezależny wyjaśni, dlaczego Prezydent i jego Żona, moi rodzice, oraz 94 przedstawiciele naszego kraju musieli zginąć.”

Marta Kaczyńska, córka śp. Prezydenta RP

“Poland, as a member of the European Union, should have the solidarity of other countries and receive the appropriate assistance. The only hope for a fair explanation of this terrible disaster is to establish an international investigation committee, which - in an independent way - will explain why the President and his wife, my parents, and the other 94 representatives of our country had to die.”

Marta Kaczynska, daughter of late President of the Republic of Poland

„Wydarzyła się wielka tragedia pod Smoleńskiem, której przyczyny muszą być w pełni wyjaśnione.”

Geoffrey Van Orden MEP, EKR

“A great tragedy occurred near Smolensk and its cause must be fully explained.”

Geoffrey Van Orden MEP, ECR Group

foto: Maciej Osiecki / www.prezydent.pl

Puste miejsca przygotowane dla Prezydenta Lecha Kaczyńskiego i Jego delegacji na cmentarzu w Katyniu. 70 lat temu władze Związku Sowieckiego dokonały ludobójstwa obywateli Polski.
Seats prepared for President Lech Kaczyński and His delegation at the cemetery in Katyn. 70 years ago the Soviet Union authorities committed genocide on Polish citizens.
Les chaises vides préparées pour le Président Lech Kaczyński et sa délégation au cimetière de Katyn. Il y a 70 ans les autorités de l'Union Soviétique ont commis le crime de génocide contre les citoyens polonais.

foto: Maciej Osecki/www.prezydent.pl

Wrak rządowego samolotu kilka godzin po katastrofie.
The wreckage of the government plane several hours after the catastrophe.
L'épave de l'avion gouvernemental quelques heures après la catastrophe.

foto: Maciej Osecki/www.prezydent.pl

Jarosław Kaczyński na miejscu śmierci Prezydenta Polski i członków delegacji.
Jarosław Kaczyński at the site of death of the Polish President and members of his delegation.
Jarosław Kaczyński sur le lieu de la mort du Président de la Pologne et des membres de sa délégation.

foto: Maciej Chojnowski/www.prezydent.pl

Najbliżsi współpracownicy oddają hołd tragicznie zmarłemu Lechowi Kaczyńskiemu.
Trumna z ciałem Prezydenta Polski odlatuje samolotem do Warszawy.
The closest aides pay homage to the tragically dead Lech Kaczyński. The coffin with the body of the Polish President is being taken to Warsaw by plane.
Les collaborateurs les plus proches rendent hommage au Président Kaczyński, décédé tragiquement.
Le cercueil avec le corps du Président de la Pologne part en avion à Varsovie.

foto: Krzysztof Lech

Śmierć polskiej Pary Prezydenckiej i 94 członków oficjalnej delegacji wywołała ogromne poruszenie. Setki tysięcy Polaków przybywały do Warszawy, by oddać hołd poległym.
The death of the Presidential Couple and 94 members of the official delegation caused a great shock. Hundreds of thousands of Poles were coming to Warsaw to pay respects to the victims.
La mort du Couple Présidentiel et des 94 membres de délégation officielle a réveillé une grande émotion. Des centaines de milliers de Polonais sont venus à Varsovie afin de rendre hommage aux morts.

foto: Krzysztof Lech

Harcerze pełnili wielodniowe służby przy Pałacu Prezydenckim.
Scouts were standing duty at the Presidential Palace for many days.
Pendant plusieurs jours les scouts étaient de garde devant le Palais Présidentiel.

foto: Maciej Chojnowski/www.prezydent.pl

Ciała Prezydenta i Jego Małżonki oraz Ich najbliższych współpracowników zostały wystawione w Pałacu Prezydenckim. Polacy stali nawet kilkanaście godzin, by pokłonić się przed Ich trumnami. Katastrofa smoleńska to największa tragedia narodowa od czasów II wojny światowej.
The bodies of the President. His Wife and their closest aides were lying in state at the Presidential Palace. Poles were standing even a dozen or so hours to bow their heads at their coffins. The Smoleńsk catastrophe is Poland's greatest national tragedy since the Second World War.
Les corps du Président et de son épouse ainsi que de leurs collaborateurs les plus proches ont été exposés au Palais Présidentiel.

fot. Maciej Chojnowski/www.prezydent.pl

Powitanie trumny z ciałem Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Warszawie.
Welcoming the coffin with the body of President Lech Kaczyński in Warsaw.
L'accueil du cercueil avec le corps du Président Lech Kaczynski à Varsovie.

fot. Maciej Chojnowski/www.prezydent.pl

Na samochód wiozący trumnę z ciałem Pierwszej Damy stojący wzdłuż trasy przejazdu Polacy rzucali narezcza kwiatów.
The car carrying the coffin with the body of the First Lady was covered with armfuls of flowers tossed by Poles lining the streets in Warsaw.
Les Polonais, qui se sont massés le long du parcours du cortège, jetaient des fleurs sur l'automobile, qui transportait le cercueil avec les dépouilles de la Première Dame.

fot. Maciej Chojnowski/www.prezydent.pl

Tysiące mieszkańców Warszawy oddawały hołd ofiarom katastrofy smoleńskiej. Ludzie zwalniali się z pracy, by móc stanąć na trasie przejazdu konduktów.
Thousands of people in Warsaw paid respects to the victims of the Smoleńsk catastrophe. They even took time off work to be able to stand along the route of the hearses.
Des milliers d'habitants de Varsovie rendaient hommage aux victimes de la catastrophe de Smolensk. Les gens prenaient congé de travail afin de pouvoir se rassembler le long du parcours des convois funèbres.

fot. Maciej Chojnowski / www.prezydent.pl

Na trasie przejazdu trumny z ciałem Marii Kaczyńskiej Polacy spontanicznie układali kwiaty.
 People spontaneously laid flowers along the route of the coffin with the body of Maria Kaczyńska.
 Le long du parcours du cercueil avec les dépouilles de Maria Kaczynska les Polonais mettaient spontanément des fleurs.

fot. Maciej Chojnowski / www.prezydent.pl

Morze kwiatów i zniczy przed Pałacem Prezydenckim.
 A sea of flowers and candles in front of the Presidential Palace.
 Une mer de fleurs et de bougies devant le Palais Présidentiel.

fot. Maciej Chojnowski/www.prezydent.pl

Powitanie ciał najwyższych urzędników i generałów Rzeczypospolitej Polskiej, którzy zginęli wraz z Prezydentem w Smoleńsku.
 Welcoming the coffins with the bodies of the highest officials and generals of the Republic of Poland who died with the President in Smoleńsk.
 L'accueil des corps des plus hauts fonctionnaires et des généraux de la République de Pologne, qui ont péri avec le Président à Smolensk.

fot. Maciej Chojnowski/www.prezydent.pl

Przed Pałac Prezydencki przez wiele dni i nocy przybywały tysiące Polaków z całego kraju.
 For many days and nights thousands of Poles were gathering in front of the Presidential Palace.
 Pendant plusieurs jours et nuits des milliers de Polonais venaient du pays entier devant le Palais Présidentiel.

foto. Maciej Osiecki/www.prezydent.pl

Trumny z ciałami Pary Prezydenckiej w Pałacu Prezydenckim.
The coffins with the bodies of the Presidential Couple at the Presidential Palace.
Les cercueils avec les corps du Couple Présidentiel au Palais Présidentiel.

foto. Mariusz Tróliński

Wielu Polaków zdało sobie sprawę, jak wielkiego męża stanu Rzeczpospolita Polska straciła w Smoleńsku.
Many Poles realized that the Republic of Poland had lost a great statesman in Smoleńsk.
Beaucoup de Polonais se sont rendus compte quel grand homme d'Etat la Pologne avait perdu à Smolensk.

foto. Krzysztof Lach

Łzy i skupienie.
Tears and concentration.
Les larmes et le recueillement.

fot. materiały Anity Gargas

Samolot rządowy roztrzaskał się na tysiące drobnych kawałków. Eksperci nie potrafią wyjaśnić, jak mogło dojść do takiego zniszczenia po upadku z wysokości około 20–30 metrów.
 The government plane shattered into thousands of small pieces. Experts are not able to explain the reasons for such damage after the fall from about 20–30 metres.
 L'avion gouvernemental se mis en milliers de petites pièces. Les experts n'arrivent pas à expliquer comment c'était possible après une chute à peine de 20–30 mètres.

fot. materiały Anity Gargas

fot. materiały Anity Gargas

fot. materiały Anity Gargas

Rosjanie niszczyli wrak samolotu, który rozbił się 10 kwietnia 2010 roku w Smoleńsku. Na zdjęciach widać funkcjonariusza, który tomem wybija szyby i pokazuje gest radości do swoich kolegów. Takie działania są dramatycznie sprzeczne z zasadami badania wypadków lotniczych przyjętymi w UE.
 Russians damaged the wreckage of the plane which crashed in Smoleńsk on 10 April 2010. In the photograph an officer is smashing windows with a crowbar and showing a joyful gesture to his colleagues.
 Such actions are in dramatic contrast to the principles of investigating aircraft accidents in the EU.
 Les Russes détruisaient l'épave de l'avion, qui s'était écrasé le 10 avril 2010 à Smolensk. Sur la photo on voit un fonctionnaire, qui brise les vitres à l'aide du levier et montre un geste de joie aux collègues. Des telles actions sont dramatiquement contraires aux règles des enquêtes sur les catastrophes aériennes en vigueur dans l'Union Européenne.

fot. materiały Anity Cargos

Ciała ofiar katastrofy w Smoleńsku Rosjanie rzucali na rozłożone na ziemi folie. Wystawione na widok publiczny czekały na złożenie do trumien.
 Bodies of the victims in the Smoleńsk catastrophe were thrown by the Russians on the sheets of foil lying on the ground. In full public view they waited to be put into coffins.
 Les Russes jetaient les corps des victimes de la catastrophe à Smolensk sur les feuilles en plastic étendues par terre. Exposés au public ils attendaient à être mis aux cercueils.

fot. materiały Anity Cargos

Wrak samolotu funkcjonariusze rosyjskich służb cięli piłami i rozrywali.
 Russian officers were seen cutting the wreckage of the plane with saws and tearing it apart.
 Les fonctionnaires des services russes sciaient et mettaient en pièces l'épave de l'avion.

fot. materiały Anity Cargos

Funkcjonariusze rosyjscy przeszukiwali teren katastrofy, grzebiąc patykami w ziemi. Nic dziwnego, że nawet miesiąc czy trzy miesiące po tragedii turyści z Polski odnajdywali tam kawałki ciał i ważne urządzenia samolotu. Takie działanie każe wątpić w profesjonalizm i rzetelność Rosji.
 Russian officers searched the site of the catastrophe by poking the ground with sticks. It is no wonder that a month or even three months after the tragedy Polish tourists kept finding pieces of human bodies and important devices from the plane.
 This casts doubt upon professionalism and reliability of Russia.
 Les fonctionnaires russes fouillaient le terrain de catastrophe à l'aide des bâtons. Ce n'est pas donc étonnant que même trois mois après la tragédie les touristes de Pologne trouvaient des morceaux de corps et des dispositifs importants de l'avion. Ce comportement soulève des doutes en professionnalisme et honnêteté de la Russie.

fot. materiały Anity Gargas

Nieopisane fragmenty samolotu ładowano na ciężarówki. Taki sposób traktowania wraku uniemożliwił rekonstrukcję i badanie.
 Unidentified pieces of the wreckage were put on trucks. Such treatment has made it impossible to reconstruct the plane and investigate it.
 On chargeait sur des camions les fragments de l'avion non décrits. Une telle façon de traiter de l'épave a rendu impossible la reconstruction de l'avion et son investigation.

fot. materiały Anity Gargas

Po miejscu katastrofy chodzili postronni ludzie, a nawet dzieci i młodzież. Najwyżsi urzędnicy Federacji Rosyjskiej akceptowali to niedbalstwo. Na zdjęciu widać ministra Szoigu, który nie zwraca uwagi na stojących po prawej nastolatków.
 The site of the catastrophe was visited by outsiders, even children and teenagers. The highest officials of the Russian Federation accepted this negligence. In the photograph Minister Shoygu is shown ignoring the teenagers standing on the right.
 Sur les lieux de la catastrophe se déplaçaient des gens étrangers, même des enfants et des jeunes. Les fonctionnaires les plus hauts de la Fédération Russe acceptaient cette grave négligence. On voit sur la photo ministre Choïgou, qui ne fait pas attention aux adolescents à droite.

fot. materiały Unity Gargas

Rosjanie koparkami niszczyli wrak polskiego samolotu. W jaki sposób później przeprowadzali jego badanie?
Russians damaged the wreckage of the Polish plane with excavators. How did they examine it later?
Les Russes avaient détruit l'épave de l'avion polonais avec excavateurs. Comment alors examinaient-ils l'épave?

fot. Mariusz Trzciński

We Mszy Świętej za ofiary katastrofy odprawionej na placu Piłsudskiego w Warszawie wzięły udział tysiące Polaków.
 In Warsaw, thousands of Poles took part in the Mass conducted in Piłsudski Square for the victims of the catastrophe.
 Des milliers de Polonais ont pris part à la messe célébrée à la Place de Piłsudski à Varsovie.

fot. Maciej Osiecki/www.prezydent.pl

Trumny z ciałami Pary Prezydenckiej opuszczają Pałac, w którym urzędował Prezydent Profesor Lech Kaczyński.
 The coffins with the bodies of the Presidential Couple are leaving the Palace, the seat of Polish President, Professor Lech Kaczyński.
 Les cercueils avec les corps du Couple Présidentiel quittent le Palais, où le Président Lech Kaczyński exerçait sa fonction.

foto. Marcin Toliński

Trumny z ciałami Marii i Lecha Kaczyńskich na dziedzińcu Pałacu Prezydenckiego.
The coffins with the bodies of Maria and Lech Kaczyński in the courtyard of the Presidential Palace.
Les cercueils avec les corps de Maria et Lech Kaczyński dans la cour du Palais Présidentiel.

foto. Maciej Osiecki/www.prezydent.pl

Trumny z ciałami Pary Prezydenckiej wyruszają do Katedry św. Jana w Warszawie. Towarzyszą im setki tysięcy Polaków z całego kraju.
The coffins with the bodies of the Presidential Couple are being taken to St. John's Cathedral in Warsaw. Hundreds of thousands of Poles from all over the country are accompanying them.
Les cercueils avec les corps du Couple Présidentiel partent à la Cathédrale de Saint Jean à Varsovie. Des centaines de milliers de Polonais du pays entier les accompagnent.

foto: Maciej Chojnowski / www.prezydent.pl

Msza w warszawskiej katedrze. Świątynia tej nocy nie została zamknięta. Polacy do rana przybywali, by oddać hołd Parze Prezydenckiej.
 The Mass in the Warsaw cathedral. The cathedral was not closed that night. Poles kept arriving until the morning to pay homage to the Presidential Couple.
 La messe en la Cathédrale de Varsovie. L'église n'a pas été fermée cette nuit. Les Polonais sont y restés jusqu'au petit matin afin de rendre hommage au Couple Présidentiel.

foto: Krzysztof Lach

Kondukt z trumnami Marii i Lecha Kaczyńskich przemierza ulicami Krakowa.
 The funeral procession with the coffins of Maria and Lech Kaczyński is making its way along the streets of Cracow.
 Le convoi funèbre avec les cercueils de Maria et Lech Kaczynski passe les rues de Cracovie.

fot. Mariusz Trolinski

Pogrzeb Pary Prezydenckiej był wielką manifestacją przywiązania Polaków do swojego tragicznie zmarłego Prezydenta. Żaden z polskich polityków nie cieszył się takim oddaniem obywateli jak Profesor Lech Kaczyński.

The funeral of the Presidential Couple was a great manifestation of Polish people's attachment to their tragically dead President.

No other politician enjoyed such devotion of citizens as did Professor Lech Kaczyński.

Les funérailles du Couple Présidentiel fut une grande manifestation d'attachement des Polonais à leur Président tragiquement mort.

Aucun des politiciens polonais ne jouissait d'un tel dévouement des citoyens que le professeur Lech Kaczynski.

fot. Maciej Chojnowski/www.prezydent.pl

Trumna z ciałem Prezydenta Rzeczypospolitej w świątyni na Wawelu. Tu Polska od wieków żegna swych najdostojniejszych obywateli. The coffin with the body of the Polish President in the Wawel cathedral in Cracow. Here Poland has paid a last tribute to her most eminent citizens for many centuries.

Le cercueil avec le corps du Président de la République de Pologne dans la temple de Wawel.

foto: Mariusz Trzciński

Kondukt zmierza na Wawel. Prowadzi go kardynał Stanisław Dziwisz, sekretarz papieża Jana Pawła II.

The funeral procession is heading towards the Wawel Castle. It is being led by Cardinal Stanisław Dziwisz, Pope John Paul II's personal secretary.

Le convoi funèbre se dirige vers Wawel. Il est conduit par le cardinal Stanislas Dziwisz, l'ancien secrétaire du pape Jean-Paul II.

foto: Maciej Chojnowski/www.prezydent.pl

Krypta na Wawelu. Tu spoczęły ciała Pary Prezydenckiej.
The crypt at the Wawel Cathedral. The bodies of the Presidential Couple are buried here.
La Crypte de Wawel. C'est ici que les corps du Couple Présidentiel ont reposé.

foto Krzysztof Lech

Części samolotu znalezione w Smoleńsku miesiąc po katastrofie. Wśród nich urządzenie sterujące wysuwaniem podwozia.
Parts of the plane which were found in Smoleńsk a month after the catastrophe. Among them a device used for lowering the undercarriage.
Les pièces de l'avion retrouvées à Smolensk un mois après la catastrophe, entre autres le dispositif de commande du train d'atterrissage.

foto Bruno Maria Neumann

Lampy naprowadzające samolot przed lotniskiem zamocowane były na spalonych kołkach.
Już po katastrofie Rosjanie wycinali rosnące wokół nich drzewa.
Runway lights had been fastened to burnt stakes. After the catastrophe Russians cut down trees growing around them.
Les lampes de signalment aux avions devant la piste étaient grillées.
Après la catastrophe les Russes coupaient les arbres qui poussaient autour des lampes.

foto Bruno Maria Neumann

Miesiąc po katastrofie turyści z Polski znajdowali na miejscu tragedii dokumenty ofiar.
A month after the catastrophe Polish tourists kept finding victims' documents on the site.
Un mois après la catastrophe les touristes de Pologne trouvaient des documents des victimes sur les lieux de la catastrophe.

fot. Rafał Dzieciowski

Wrak samolotu, którym leciał polski Prezydent, przez miesiące leżał niezabezpieczony.
The wreckage of the plane used by the Polish President was lying unprotected for months.
L'épave de l'avion dont le Président volait, pendant quelques mois restait non protégée.

fot. Rafał Dzieciowski

Na zdjęciu widać górę części samolotu rzuconych jedno na drugie.
W jaki sposób Rosjanie przebadali ich sprawność?
The photograph shows a pile with parts of the plane one on top of another.
How did the Russians examine their efficiency?
On voit sur la photo des éléments de l'avion qui s'entassent l'un sur l'autre.
Comment les Russes pouvaient-ils examiner leur fiabilité ?

fot. Rafał Dzieciowski

Sposób traktowania wraku samolotu przez Rosjan stoi w sprzeczności z przyjętymi na świecie zasadami badania katastrof lotniczych.
Treatment of the wreckage of the plane by Russians stands in contrast to the standard procedures for investigating aircraft catastrophes which are observed in the world.
La façon dont les Russes se sont occupés de l'épave de l'avion est contraire aux règles d'enquête sur les catastrophes aériennes adoptées dans le monde.

foto: Mariusz Trzaskowski

We wrześniu 2010 roku w Warszawie odbył się Obywatelski Kongres Smoleński zorganizowany przez Fundację Niezależne Media. Uczestniczyły w nim m.in. rodziny ofiar katastrofy.
In September 2010 the Smoleńsk Civic Congress took place in Warsaw, organized by the Independent Media Foundation. Family members of the victims were among the participants.
Le Congrès Civic de Smolensk, organisé par la Fondation des Média Indépendants, a eu lieu à Varsovie en septembre 2010; parmi les autres ont y participé les familles des victimes de la catastrophe.

foto. Andrzej Wroblewicz

10. dnia każdego miesiąca ulicami Warszawy przechodzi kilkutysięczny Marsz Pamięci.
On the 10th day every month several thousand people participate in the March of Remembrance in Warsaw.
Le 10 de tous les mois une Marche de la Mémoire, qui compte quelques mille de participants, passe dans les rues de Varsovie.

foto. Mariusz Tróliński

Uczestnicy Marszu Pamięci domagają się powołania międzynarodowej komisji, która zbada przyczyny katastrofy w Smoleńsku.
Participants in the March of Remembrance demand an international commission to investigate the causes of the catastrophe in Smolensk.
Les participants à la Marche de la Mémoire demandent d'établir une commission internationale, qui enquêtera sur les causes de la catastrophe de Smolensk.

foto. Mariusz Tróliński

Uczestnicy Marszu Pamięci nie tracą wiary w możliwość wyjaśnienia katastrofy.
Czują się obywatelami UE i domagają się jej pomocy.
Participants in the March of Remembrance do not lose faith in the possibility of explaining the causes of the catastrophe. They feel they are EU citizens and call for her help.
Les participants à la Marche de la Mémoire ne perdent pas l'espoir de pouvoir élucider la catastrophe. Ils se sentent des citoyens de l'Union Européenne et ils demandent son aide.

fot. Mariusz Trolinski

W każdą miesięcznicę katastrofy smoleńskiej tysiące Polaków składają kwiaty i zapalają znicze przed Pałacem, w którym urzędował Prezydent Lech Kaczyński.
 Every month on the 10th day, to commemorate the day of the Smoleńsk catastrophe thousands of Poles put flowers and candles in front of the Palace which was the official seat of President Lech Kaczyński.
 A chaque anniversaire mensuel de la catastrophe de Smolensk des milliers de Polonais déposent des fleurs et des bougies devant le Palais Présidentiel, où le Président Lech Kaczyński exerçait sa fonction.

fot. Mariusz Trolinski

Z miesiąca na miesiąc przybywa tych, którzy chcą zaprotestować przeciwko oddaniu Federacji Rosyjskiej prawa do prowadzenia śledztwa w sprawie katastrofy.
 Every month there are more and more of those who wish to protest against handing over to the Russian Federation the right to investigate the catastrophe.
 D'un mois à l'autre augmente le nombre de Polonais qui veulent protester contre le fait que le gouvernement polonais a cédé le droit de mener l'enquête sur la catastrophe à la Fédération Russe.

fot. Andrzej Hrechorowicz

Profesor Lech Kaczyński w opinii bardzo wielu Polaków był najwybitniejszym polskim politykiem po II wojnie światowej.
 In the opinion of a great number of Polish people Professor Lech Kaczyński was the most eminent Polish politician after the Second World War.
 Selon beaucoup de Polonais Professeur Lech Kaczyński était politicien polonais le plus remarquable après la deuxième guerre mondiale.

tot. Andrzej Hrechorowicz

Krzyże obok miejsca katastrofy, w której zginęli Prezydent Lech Kaczyński i członkowie Jego delegacji.
Crosses near the site of the crash where President Lech Kaczyński died together with all members of His delegation .
Les crois près du lieu de la catastrophe où sont péris Président Lech Kaczynski et les membres de sa délégation.

tot. Andrzej Hrechorowicz

Wrak samolotu jest przechowywany bez zadaszenia. Przez kilka zimowych miesięcy był przykryty grubą warstwą śniegu, a temperatura w Smoleńsku spadała do minus 30 stopni Celsjusza. Jest wielce prawdopodobne, że brak zabezpieczenia szczątków samolotu uniemożliwi przeprowadzenie rzetelnych badań przez międzynarodową komisję ekspertów. Powołania takiego zespołu domaga się ponad połowa obywateli Polski.

The wreckage of the plane is kept without permanent canopy or roof. For several months in winter it was covered with a thick layer of snow, and the temperature in Smoleńsk fell below 30°C. Probably due to lack of protective roofing it will be impossible for an international body of experts to conduct a thorough examination of the wreckage. More than half the Polish citizens call for such a commission to be appointed.

L'épave de l'avion est gardée sans une toiture. Pendant quelques mois d'hiver l'épave était cuverte d'une épaisse couche de neige. A cette période de l'année la température à Smolensk est tembéé jusqu'à 30 degrés Celsius. Il est très probable que le manque de dispositif de protection de l'épave rendra impossible l'examen approfondi fait par une commission internationale d'experts. Plus que la moitié de Polonais demande de créer une telle commission.

tot. Andrzej Hrechorowicz

Katastrofa smoleńska jest przez wielu Polaków nazywana „drugim Katyniem”. W obu straszliwych wydarzeniach zginęli obywatele Polski tworzący elitę kraju. Wszyscy stracili życie w Rosji.

The catastrophe in Smoleńsk is called the “second Katyn”by many Poles. Polish citizens who were members of the country's elites died in both of these tragic events. They all lost their lives in Russia.

Beaucoup de Polnais appellent la catatrophe de Smolensk un « deuxième Katyn ». Dans les deux cas sont péris des citoyens de Pologne qui constituaient l'élite du pays. Tous sont morts en Russie.

Maciej Chojnowski

osobisty fotograf Prezydenta Lecha Kaczyńskiego, studiował na Wydziale Fotografii Akademii Filmowej w Pradze, współpracuje z głównymi agencjami reklamowymi, magazynami i gazetami, autor wielu wystaw oraz publikacji

personal President Lech Kaczyński's photographer, he studied photography at the Film Academy in Prag, cooperating with major advertising agencies, magazines and newspapers, author of many exhibitions and publications

photographe personel du Président Lech Kaczynski. Chojnowski a étudié à la Faculté de Photographie de l'Académie du Cinéma de Prague – « FAMU ». Il collabore avec les agences principales de publicité, avec des magazines et journeaux, il est auteur de plusieurs expositions et publications

Rafał Dzieciołowski

fotograf, podróżnik, wiceprezes Fundacji Niezależne Media – organizatora wystawy „Prawda i pamięć. Katastrofa smoleńska”

photographer, traveller, Vice-President of the Independent Media Foundation, organizers of the exhibition “Truth and memory. Smoleńsk crash”

photographe, globe-trotter, vice-président de la Fondation „Médias indépendants” – l'organisateur de l'exposition „Vérité et mémoire. Catastrophe de Smolensk”

TRUTH AND MEMORY Smoleńsk CRASH

Andrzej Hrechorowicz

fotograf, laureat prestiżowych konkursów fotograficznych, współpracownik największych tytułów prasowych w Polsce, dziś pracuje w tygodniku „Gazeta Polska”

photographer, winner of prestigious photography competitions, associated with the largest press titles in Poland, currently working for the weekly “Gazeta Polska”

photographe, lauréat des concours photographiques de prestiges, collaborateur des plus grands journeaux polonais, à présent il travaille pour l'hébdomadaire „Gazeta Polska”

Anita Gargas

dziennikarka prasowa i telewizyjna, autorka programów i filmów śledczych o katastrofie smoleńskiej

press and television journalist, author of television programmes and investigative films about the Smoleńsk catastrophe

journaliste de presse et télé, l'auteur des émissions et films d'enquête sur la catastrophe de Smolensk

Katarzyna Gójska-Hejke

dziennikarka, kieruje miesięcznikiem „Nowe Państwo”, zastępca redaktora naczelnego tygodnika „Gazeta Polska”, pomysłodawczyni oraz autorka scenariusza wystawy „Prawda i pamięć. Katastrofa smoleńska”

journalist, editor-in-chief of the monthly “Nowe Państwo”, deputy editor-in-chief of the weekly “Gazeta Polska”, originated and authored the content of the exhibition “Truth and memory. Smoleńsk crash”

journaliste, rédacteur en chef du mensuel „Nowe Państwo” et adjoint du rédacteur en chef de l'hébdomadaire „Gazeta Polska”, elle est initiatrice et auteur du scénario de l'exposition „Vérité et mémoire. Catastrophe de Smolensk”

Krzysztof Lach

fotograf, absolwent szkoły filmowej w Łodzi (PWSFTviT w Łodzi), fotoreporter tygodnika „Gazeta Polska”

photographer, graduate of the Film School in Łódź, photojournalist for the weekly “Gazeta Polska”

photographe, diplômé de l'Ecole de Cinéma de Lodz, photographe de presse à „Gazeta Polska”

Bruno Maria Neumann

fotograf, zakonnik, wicedyrektor Caritas Archidiecezji Lwowskiej (Ukraina)

photographer, monk, Vice-President of Caritas in the Lviv Archdiocese (the Ukraine)

photographe, moine, adjoint du directeur de Caritas de l'Archidiocèse de Lvov (Ukraine)

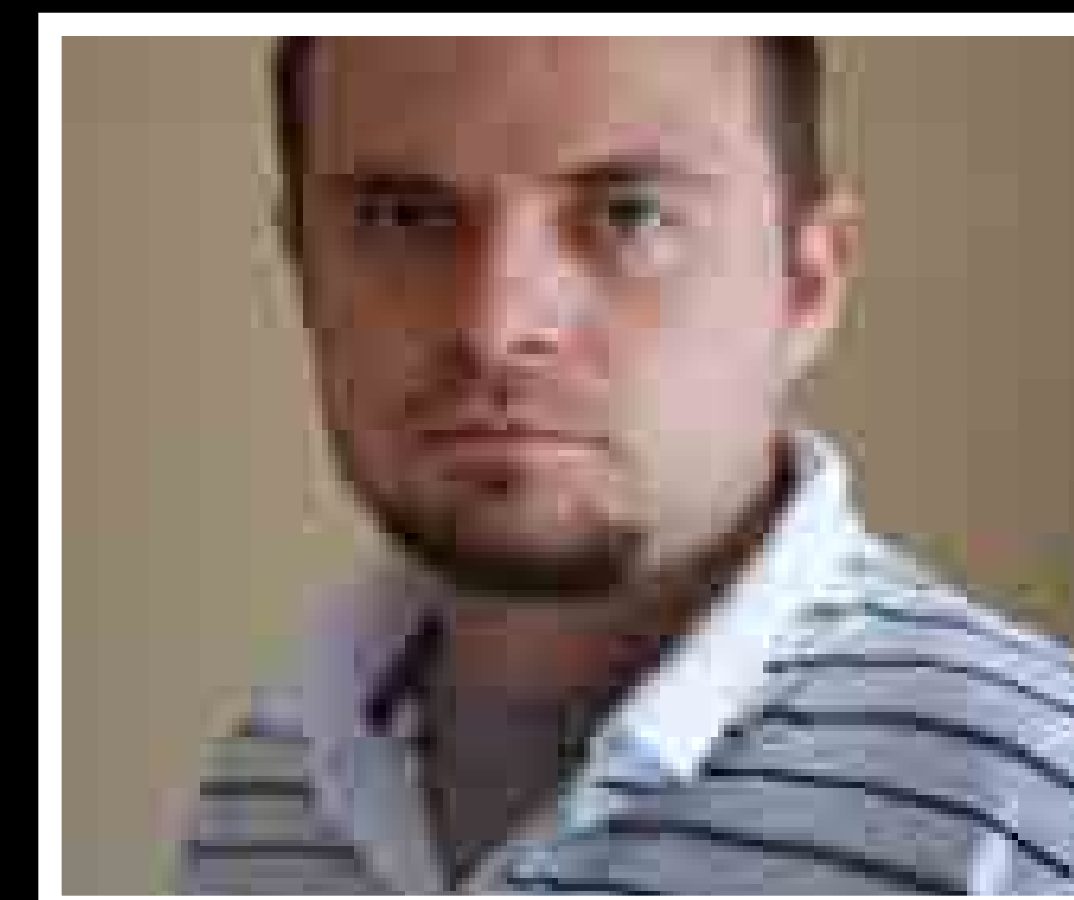

Maciej Osiecki

fotograf Prezydenta Lecha Kaczyńskiego, współtwórca fotografii socjologicznej PRL, laureat prestiżowych konkursów fotograficznych

President Lech Kaczyński's photographer, co-creator of Polish People's Republic sociological trend in photography, winner of prestigious photography competitions

photographe du Président Lech Kaczynski, un des initiateurs du courant sociologique de photographie pendant la période communiste, lauréat des concours photographiques de prestiges

Mariusz Trolński

fotograf, grafik, absolwent szkoły filmowej w Łodzi (PWSFTviT w Łodzi), autor wielu okładek prasowych, pracuje w tygodniku „Gazeta Polska” i w miesięczniku „Nowe Państwo”, autor plakatu i materiału filmowego towarzyszących wystawie „Prawda i pamięć. Katastrofa smoleńska”

photographer, graphic designer, graduate of the Film School in Łódź, author of many press covers, he works for the weekly “Gazeta Polska” and the monthly “Nowe Państwo”, author of the poster and audiovisual material accompanying the exhibition “Truth and memory. Smoleńsk crash”

photographe, illustrateur, diplômé de l'Ecole de Cinéma de Lodz, auteur de plusieurs couvertures de presse, il est auteur de l'affiche et du film qui accompagnent l'eposition „Vérité et mémoire. Catastrophe de Smolensk”, Trolinski travaille à l'hébdmo „Gazeta Polska” et au mensuel „Nowe Państwo”